

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: *D.366/14/2020.*

A tanács tagjai: Hubáné Dr. Szabó Ágnes közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Berekméri Ágnes közbeszerzési biztos, Dr. Szvetnik Ágnes közbeszerzési biztos

A kérelmező: DHJ Építő Építőipari és Szolgáltató Kft.
(Miskolc, Mechatronikai park 14.)

A kérelmező képviselője: Bartók Ágnes felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó

Az ajánlatkérő: Szerencs Város Önkormányzata
(Szerencs, Rákóczi út 89.)

Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Szabó Tamás László felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó

A beszerzés tárgya, értéke: Ipari park beruházás - 2. rész: Út, közvilágítás, csapadékvízvezetés létesítése – 178.953.031.-Ft

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem első kérelmi elemét elutasítja, a második és harmadik kérelmi eleme tekintetében megállapítja, hogy az ajánlatkérő a tárgybani közbeszerzési eljárás 2. része tekintetében megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 112. § (1) bekezdés b) pontja alapján alkalmazandó 80. § (4) bekezdését, ezért megsemmisíti az ajánlatkérő 2020. augusztus 12-én a nyertes ajánlattevő felé kibocsátott hiánypótlási felhívás 5. pontjában szereplő indokolásadásra való felhívását és az e vonatkozásban azt követően hozott döntéseit a közbeszerzési eljárás 2. része tekintetében.

A kérelmező által visszavont két kérelmi elem tekintetében a jogorvoslati eljárást megszünteti.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 500.000.- Ft, azaz ötszázezer forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A Döntőbizottság felhívja a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy a kérelmező 11734004-205165514 számú számlájára a jelen határozat megküldésétől számított 8 napon belül utaljon vissza 694.765.-Ft, azaz hatszázkilencvennégyezer-hétszázhatvanöt forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A jogorvoslati eljárás során felmerült további költségeiket a felek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat jogorvoslati eljárást megszüntető rendelkezése ellen a határozat kézbesítésétől számított nyolc napon belül közigazgatási perben kereseti kérelem terjeszthető elő. A határozat érdemi része ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható annak kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő 2020. június 2-án feladott ajánlati felhívásával a Kbt. Harmadik rész 112. § (1) bekezdés b) pontja szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított a bevezető részben meghatározott építési beruházás tárgyában, melynek felhívása 2020. június 4-én jelent meg a Közbeszerzési Értesítőben KÉ-9888/2020. szám alatt. A közbeszerzési eljárásban három részre lehetett ajánlatot benyújtani: 1. rész: Új raktárcsarnok építése
2. rész: Út, közvilágítás, csapadékvízvezetés létesítése
3. rész: Víz-, gáz-, csatorna- és elektromos közművek

Tárgybani jogorvoslati kérelem a közbeszerzési eljárás 2. részére vonatkozik.

2. Az ajánlatkérő a 2. rész becsült értékét nettó 178.953.031.-Ft-ban határozta meg a 2020. májusában készített árazott tervezői költségvetés alapján.

3. Az eljárást megindító felhívás releváns részei:

II.2.4) A közbeszerzés mennyisége:

A közvilágítási hálózat csatlakozási pontja a Rákóczi Ferenc utca felőli meglévő transzformátor. A transzformátor 0,4kV-os szekunderoldalán külön mért biztosítós 3x25A időzített vezérelt leágazás kialakítása szükséges. A csatlakozó vezeték típusa NAYY-J 4x25mm². A kábel az ipartelepi utat több lokális helyen útátfúrással keresztezi. Az átúrát DN 110 KG PVC csővel kell elkészíteni. Az átúrásnál a vezeték keresztezi, illetve megközelíti a más szakág által tervezett gáz, szennyvíz és vízvezetékeket. A munkavégzés során az érintett közműtulajdonosoktól a szakfelügyeletet meg kell rendelni. A beépített világítási teljesítmény 4896W. A kábelek a lámpaoszlopok szerelvénylapjába csatlakoznak. A kábel közművekkel beépített területen halad, ezért földmunka a közművek közelében csak kézi erővel végezhető. A kábel egyéb védőintézkedés nélkül a meglévő közműveket 0.5 m-re közelítheti meg, ha ez a távolság nem tartható a kábelt védőcsőben kell vezetni. A terveken szereplő közműnyomvonalak tájékoztató jellegűek, pontos tájékoztatást megvalósulási tervek, illetve a közműfeltárások adnak. A közvilágítás kialakításánál a VÁT-H7 típusúterv ajánlásait vettük figyelembe. A tervezett oszlopok a tervezett kiszolgáló út(ak) szilárd burkolatú szegélyét maximum 0.80 m-re közelíthetik meg. A kivitelezés során a munkaterület elkorlátozásáról, a KRESZ előírásainak megfelelő táblák kihelyezéséről a kivitelezőnek

gondoskodni kell. Belső úthálózat kialakítása a rendelkezésre bocsátott tervek szerint. Továbbiak a műszaki leírásokban!

II.2.5) Értékelési szempontok

Minőségi szempont:

1 Az M.1. feltétel szerinti tapasztalattal rendelkező szakember többlet szakmai tapasztalatának hossza (min. 0 hó - max. 60 hó) Súlyszám: 10

2 A közbeszerzés eredményeként hátrányos helyzetű munkavállalók dokumentált és kimutatható alkalmazása a teljesítés folyamán mindvégig (min. 0 - max. 5) Súlyszám: 5

3 Kiszállási idő a jótállási kötelezettség ideje alatt a javítási munkákhoz munkanapokon, meghibásodás bejelentését követően (min. 4 óra - max. 48 óra) Súlyszám: 10

4 A III.1.6) pontban megjelölt kötelező jótállási időtartamon túli többlet jótállás elvállalása (min. 0 - max. 24 hó) Súlyszám: 5

Ár szempont:

Ajánlati ár (Nettó Ft) Súlyszám: 70

II.2.7) A szerződés időtartama 200 nap.

II.2.12) A közbeszerzés európai uniós alapokból finanszírozott projekttel kapcsolatos, a Projekt száma: TOP-1.1.1-15-BO1-2016-00015.

4. A közbeszerzési dokumentumok „I. Útmutató az ajánlatok elkészítésével, benyújtásával és értékelésével kapcsolatban” részében Az ajánlatadás alapja címmel az ajánlatkérő az alábbi előírásokat tette:

26) A közbeszerzési dokumentumokban meghatározott munkák teljes körű megvalósítására kell ajánlatot adni, illetve vállalkozni (az OTÉK, a MSZ, a hatósági előírások és a hatályos jogszabályok, valamint az ajánlattevőre vonatkozó egyéb szabályok betartásával), beleértve az esetlegesen szükségessé váló engedélyek beszerzését is. A vállalkozási díjnak a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott műszaki megoldásra kell vonatkoznia.

27) Az ajánlattevő a vállalkozási díj megállapításánál legyen figyelemmel az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX.15.) Korm. rendeletben foglaltakra. Az ajánlattevő az ajánlati ár képzése során legyen figyelemmel továbbá a Kbt. 72. §-ban, a rezsióradíj meghatározásánál pedig a 322/2015. (X.30.) Korm. rendelet 25. §-ában foglaltakra.

28) Kereskedelmi és szakmai ajánlat

Ajánlatkérő tételes, árazatlan költségvetést bocsát az ajánlattevők rendelkezésére. Ajánlattevőnek a közbeszerzési dokumentumokkal átadott tételes, árazatlan költségvetést kell bearáznia és benyújtania, ez képezi a műszaki és kereskedelmi ajánlatát. Továbbá ennek alapján kell a közbeszerzési dokumentumok részét képező Felolvasólapot az ott meghatározott módon kitölteni és csatolni az ajánlathoz.

A vállalkozási díjat (ajánlati ár) a műszaki leírásban foglaltak, továbbá a kivitelezési határidő figyelembevételével prognosztizált végleges összegben kell megadni magyar forintban (HUF).

Az ajánlati árnak maradéktalanul tartalmaznia kell a tenderben (beleértve az Ajánlatkérő által esetlegesen kibocsátott kiegészítő tájékoztatást is) részletezett valamennyi munkákat, utalást, kiegészítést és a szerződés teljesítésével kapcsolatos minden költséget.

A befejezési határidőre prognosztizálva az ajánlati árnak fedezetet kell nyújtania a szerződés időtartama alatt bekövetkező esetleges árváltozásokra, és tartalmaznia kell mindazon költségeket, melyek az ajánlat tárgyának első osztályú megvalósításához, a felhívásban és a

további közbeszerzési dokumentumokban rögzítettek betartásához, valamint a közbeszerzési eljárás során kifejezetten nem említett, de a szakmai szokások szerint a kifogástalan teljesítéshez kapcsolódó tevékenység ellátásához és a szerződés szerű teljesítéshez szükségesek.

Az árképzésben valamennyi nehezítő körülmény figyelembevételre kell, hogy kerüljön, mivel erre semmilyen különleges kártalanítás nem történhet.

Ajánlattevőnek az ajánlattételi felhívásban meghatározott egyéb értékelési részszempontokra vonatkozó ajánlatát a Felolvasólapon kell megadnia, a felhívásban előírtak figyelembe vételével.

Az ajánlatok bírálatának folyamata, az ajánlat értékelése részben rögzítette az ajánlatkérő, hogy alkalmazza a Kbt. 81. § (4) és (5) bekezdéseiben meghatározottakat.

A Vállalkozási szerződéstervezetben az alábbiakat rögzítette az ajánlatkérő:

2) A vállalkozási díj összege:

Vállalkozó a jelen szerződés szerinti feladatai ellenértékéért az alábbi vállalkozási díjra jogosult:

A vállalkozási átalánydíj összege:

Nettó összesen:..... -Ft

ÁFA .....-Ft

Bruttó összesen: ..... -Ft

azaz bruttó.....

Felek kijelentik, hogy a jelen szerződés szerinti építési kivitelezési tevékenység építési hatósági engedély-köteles, ezért a fordított adózás hatálya alá tartozik, így az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: ÁFA törvény) 142. § (1) bekezdés b) pontja alapján az ÁFA-t a Megrendelő fizeti meg.

A vállalkozási díj tartalmazza a jelen szerződés és mellékleteiben szereplő valamennyi munka ellenértékét egyösszegű átalány áron elszámolva. A díjat a Vállalkozó a feladat és a műszaki tartalom teljes ismeretében határozta meg/fogadta el. Vállalkozó kijelenti, hogy a vállalása a tárgyban meghatározott feladatokra teljes körű, és tartalmaz minden olyan munkát, közvetett és közvetlen költséget, amely a tárgyban szereplő feladatok komplett megvalósításához szükséges (függetlenül attól, hogy a jelen szerződésben, illetve mellékleteiben esetleg nem, vagy rövidítetten szerepel, illetve nincs részletezve).

A Vállalkozó a vállalkozási díjon kívül a szerződés teljesítése során a Megrendelő felé semmilyen más jogcímen nem jogosult költséget elszámolni.

A szerződésben meghatározott munkának a tervtől részben eltérő tartalommal való elvégzése esetén sem térhetnek át a Felek a tételes elszámolásra. A jelen pontban rögzített vállalkozási díjon túlmenően, a tervben szereplő, de a költségvetésből hiányzó többletmunka elszámolására a Vállalkozó nem jogosult. Az esetleges tervmódosításból adódó, vagy műszaki szükségességből felmerülő pótmunkákat és előre nem látott többletmunkákat (a továbbiakban együttesen: pótlólagos munkák) a Vállalkozó kizárólag abban az esetben végezheti el, ha azt a Megrendelő írásban megrendeli, és ha fennállnak a Kbt. vonatkozó feltételei.

5. A 2020. június 22-i ajánlattételi határidőre a közbeszerzési eljárás 2. része tekintetében 7 ajánlattevő tett ajánlatot.

Az ajánlatkérő a bontási jegyzőkönyvben azt a tájékoztatást adta, hogy a 2. részben a rendelkezésre álló anyag fedezet összege nettó 178.953.031 Ft.

	Az M.1. feltétel szerinti tapasztalattal rendelkező szakember többlet szakmai tapasztalatának hossza (min. 0 hó - max. 60 hó):	A közbeszerzés eredményeként hátrányos helyzetű munkavállalók dokumentált és kimutatható alkalmazása a teljesítés folyamán (min. 0 - max. 5):	Kiszállási idő a jótállási kötelezettség ideje alatt a javítási munkákhoz munkanapokon, meghibásodás bejelentését követően (min. 4 óra - max. 48 óra):	A III.1.6) pontban megjelölt kötelező jótállási időtartamon túli többlet jótállás elvállalása (min. 0 - max. 24 hó):	Ajánlati ár (Nettó Ft):
DE-EL Bau Kft.	60	5	4	24	241 879 194
Kérelmező	60	5	4	24	264 935 579
FK-RASZTER Építő Zrt.	60	5	4	24	268 830 000
HE-DO Útépítő, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	60	5	4	24	290 888 888
PAPEX Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	60	5	4	24	269 933 378
ZEMPLÉNKŐ Kelet-magyarországi Építőipari Fővállalkozó és Bányászati Kft.	62	5	4	24	300 563 855
ZIB Komplex Kft.	60	0	4	24	355 000 000

6. A DE-EL Bau Kft. az ajánlatában az aszfaltburkolatokat az alábbiak szerint árazta be:
I. tengely

Tétel szám	Megnevezés	Egység	Mennyiség	Egységár (Ft/egység)	Költség (Ft)
33-410	AC-16 alap	m3	195,54	26 900,00	5 260 026,00
34-325	AC-16 kötő (mNM)	m3	193,40	26 900,00	5 202 460,00
34-430	AC-11 kopó (F)	m3	190,85	26 900,00	5 133 865,00

II. tengely

Tétel szám	Megnevezés	Egység	Mennyiség	Egységár (Ft/egység)	Költség (Ft)
33-410	AC-16 alap	m3	128,20	26 900,00	3 448 580,00
34-325	AC-16 kötő (mNM)	m3	126,50	26 900,00	3 402 850,00
34-430	AC-11 kopó (F)	m3	124,32	26 900,00	3 344 208,00

III. tengely

Tétel szám	Megnevezés	Egység	Mennyiség	Egységár (Ft/egység)	Költség (Ft)
33-410	AC-16 alap	m3	192,41	26 900,00	5 175 829,00
34-325	AC-16 kötő (mNM)	m3	189,35	26 900,00	5 093 515,00
34-430	AC-11 kopó (F)	m3	186,32	26 900,00	5 012 008,00

7. Az ajánlatkérő 2020. július 30-án küldte meg az ajánlattevők részére az ajánlatok elbírálásáról szóló összegezt, a közbeszerzési eljárás 2. része vonatkozásában érvényes és nyertes ajánlatot tevőként hirdette ki a DE-EL Bau Kft.-t. Az ajánlatkérő 2020. július 31-én

módosította az összegezést annyiban, hogy pótolta az 5.2.7. pont 5.2.11. alpontjában kimaradt VIADUKT Mérnöki és Kereskedelmi Szolgáltató Kft. (10367285-2-43 M.1.) erőforrást nyújtó szervezet megjelölését.

8. A kérelmező 2020. július 31-én iratbetekintési kérelmet nyújtott be a közbeszerzési eljárás 2. része tekintetében. Az iratbetekintésre az ajánlatkérő 2020. augusztus 4-én lehetőséget biztosított a kérelmező részére a nyertes DE-EL Bau Kft. árazott költségvetésébe, a teljesítésbe bevonásra kerülő szakemberre vonatkozó dokumentumokba, valamint a hátrányos helyzetű munkavállalókra vonatkozó dokumentumokba.

9. A kérelmező 2020. augusztus 7-én a közbeszerzési eljárás 2. része tekintetében vitarendezési kérelmet nyújtott be a jogorvoslati kérelemben megjelölt 1. kérelmi eleme szerinti tartalommal. A vitarendezési kérelmet 2020. augusztus 10-én az ajánlatkérő elutasította és egyéb intézkedést nem tett.

10. 2020. augusztus 12-én az ajánlatkérő hiánypótlási felhívást intézett a közbeszerzési eljárás 2. részében a DE-EL Bau Kft. nyertes ajánlattevőhöz az alábbi tartalommal:

„Az alábbi hiánypótlást kizárólag a 2. rész tekintetében kell teljesítenie Ajánlattevőnek:
A jelen eljárás 2. részében előzetes vitarendezési kérelem érkezett. Ajánlatkérő meggyőződése szerint az előzetes vitarendezési kérelem megalapozatlan, azonban a Kbt. 80. (4) bekezdésében foglalt jogával élve Ajánlatkérő kéri, hogy szíveskedjenek az alábbi hiánypótlást teljesítve az előzetes vitarendezési kérelem által megalapozatlanul kifogásoltakat teljesíteni, hangsúlyozva, hogy Ajánlatkérő álláspontja szerint ajánlatuk érvényes, azonban esetleges későbbi jogviták elkerülése érdekében kéri a hiánypótlás teljesítését.

5. Kérjük, szíveskedjenek árindoklást adni a 2. rész vonatkozásában és alátámasztani, miképpen tudják a 2. részben foglalt kötelezettségeiket teljesíteni a megjelölt vállalkozói díj ellenében.

A hiánypótlás határideje: 2020. augusztus 17. 17:00 óra.”

11. 2020. augusztus 18-án az ajánlatkérő az alábbi tájékoztatást adta az ajánlattevők részére mellékelve a DE-EL Bau Kft. hiánypótlás során beadott dokumentumait, indokolását.

„Ajánlatkérő - annak ellenére, hogy a benyújtott előzetes vitarendezési kérelmet megalapozatlannak találta és elutasította - beszerezte hiánypótlás keretében a Kbt. 80. § (4) bekezdése alkalmazásával a vitatott kérdésekre a DE-EL Bau Kft. nyilatkozatait. Hangsúlyozzuk, hogy megítélésünk szerint a DE-EL Bau Kft. ajánlatai ezen hiánypótlás nélkül is érvényesek voltak. A 2020. augusztus 17. napján beérkezett hiánypótlást a Kbt. 80. § (4) bekezdésének megfelelően megismerhetővé tesszük az eljárás résztvevői számára.”

A DE-EL Bau Kft. által benyújtott indokolások, nyilatkozatok a vállalkozói díjról:

„Nyilatkozat vállalkozói díjról

2020. augusztus 12. napon kapott Hiánypótlási felhívásra az alábbiakat nyilatkozom az eljárás „2 - Út, közvilágítás, csapadékvízvezetés létesítése” részével kapcsolatban:

Álláspontunk szerint az általunk benyújtott Ajánlatban szereplő vállalkozói díj ellenében a kivitelezés megvalósítható.

Tudomásunk van arról és elfogadjuk az ajánlatkérési dokumentáció részeként kiadott Vállalkozási szerződés tervezet 2. pontjában foglaltakat:

„A vállalkozási díj tartalmazza a jelen szerződés és mellékleteiben szereplő valamennyi munka ellenértékét egyösszegű átalány áron elszámolva. A díjat a Vállalkozó a feladat és a műszaki tartalom teljes ismeretében határozta meg/fogadta el. Vállalkozó kijelenti, hogy a vállalása a tárgyban meghatározott feladatokra teljes körű, és tartalmaz minden olyan munkát,

közvetett és közvetlen költséget, amely a tárgyban szereplő feladatok komplett megvalósításához szükséges (függetlenül attól, hogy a jelen szerződésben, illetve mellékleteiben esetleg nem, vagy rövidítetten szerepel, illetve nincs részletezve).”

Amennyiben az eredmény elvégzéséhez olyan további munkákra van szükség, amely a mű előállításához és rendeltetésszerű használatához elengedhetetlenek és indokoltak, akkor azok megtagadása nem lehetséges arra hivatkozva, hogy ezek a munkák nem szerepeltek a tervdokumentációban, illetve előzetesen nem kalkulálták bele a felek a vállalkozói díjba.

A benyújtott ajánlatunkban az árazott költségvetés kidolgozása a hasonló ipari létesítmények létrehozását, felújítását célzó kivitelezési munkáink tapasztalatai alapján történt. Társaságunk több, jelenleg is folyamatban lévő ipari létesítmény megvalósítása tárgyú kivitelezési munkával rendelkezik, akár tárgyi munkáknál nagyobb és/vagy hasonló alapterületű létesítményekről van szó. Az árazott költségvetésben az anyagköltségeket a fent említett folyamatban lévő egyéb munkáink aktuális anyagbeszerzési tapasztalatai alapján kalkuláltuk, míg a díjköltség a Társaságunk árképzési módszertana alapján és szintén aktuálisan Társaságunk által egyéb kivitelezői vállalásainknál is használt módszertan szerint került kidolgozásra.”

„Nyilatkozat kiegészítés Vállalkozói díjról

A benyújtott ajánlatunkban az árazott költségvetés kidolgozása a hasonló létesítmények létrehozását, felújítását célzó kivitelezési munkáink tapasztalatai alapján történt. Az árazott költségvetésben az anyagköltséget a fent említett folyamatban lévő egyéb munkáink aktuális anyagbeszerzési tapasztalatai alapján kalkuláltuk.

A 33. Útalapok tételtípusban szereplő CKt jelű cementes stabilizáció köbméterenkénti ára arra tekintettel került nettó 25.000.-Ft/egységár összeggel rögzítésre, hogy összesen 2097,76 m³ beszerzése és bedolgozása esetén csökkenthető mind a beszerzési anyagár, mind a fajlagos munkadíj. Folyamatban lévő ipari csarnok építéseinke esetében is ezen beszerzési/munkadíj költségen érvényesítjük a kivitelezési vállalási árainkat.

A 34. Útburkolatok tételtípusban szereplő AC-16 kötő köbméterenkénti ára arra tekintettel került 26.900.-Ft/egységár összeggel rögzítésre, hogy összesen 509,25 m³ beszerzése és bedolgozása esetén csökkenthető mind a beszerzési anyagár, mind a fajlagos munkadíj. Folyamatban lévő ipari csarnok építéseinke esetében is ezen beszerzési/munkadíj költségen érvényesítjük a kivitelezési vállalási árainkat.

Álláspontunk szerint a tárgyi kivitelezési munkálatok tervezői költségbecslés alapján rögzített becsült értékéhez viszonyítva Társaságunk ajánlata nem tekinthető aránytalanul alacsonynak, sem aránytalanul magasnak, továbbá a tender során beérkezett további ajánlatok nagyságrendekkel magasabb vállalási árat tartalmaztak.

Továbbá megerősítjük, hogy álláspontunk szerint a Társaságunk által megajánlott vállalkozási díj tartalmazza a tárgyi szerződés és mellékleteiben szereplő valamennyi munka ellenértékét egyösszegű átalány áron elszámolva. A díjat a feladat és a műszaki tartalom teljes ismeretében határoztuk meg. Átalány ár esetében az árképzés tételes vizsgálata nem releváns.”

A jogorvoslati kérelem

12. A kérelmező 2020. augusztus 19-én nyújtotta be jogorvoslati kérelmét tárgyi közbeszerzési eljárás 2. része tekintetében.

13. A kérelmező jogorvoslati kérelmében 5 kérelmi elemet terjesztett elő, melyre tekintettel 1.118.456.-Ft igazgatási szolgáltatási díjat fizetett meg. Majd a jogorvoslati eljárás

során tartott tárgyaláson a kérelmező pontosította a jogorvoslati kérelmi elemeit és kettő kérelmi elemet visszavont.

14. A kérelmező vizsgálni kért kérelmi elemei az alábbiak voltak:

15. 1. kérelmi elem:

A nyertes ajánlattevő ajánlati átalányára aránytalanul alacsony, azon belül is az aszfaltburkolatok építési egységárai aránytalanul alacsonyak. A kérelmező először kérelmében az ajánlati átalányarat nem minősítette aránytalanul alacsonynak, csak az aszfaltburkolatok építési egységárai tekintetében hivatkozott az aránytalanul alacsony mértékre, majd a jogorvoslati tárgyaláson pontosított kérelmében rögzítette, hogy a nyertes ajánlati átalányára is aránytalanul alacsony. A kérelmező szerint ezért az ajánlatkérőnek indokolásadásra kellett volna felhívnia a nyertes ajánlattevőt a Kbt. 72. § (1) bekezdése szerint elsődlegesen az eljárást lezáró döntés meghozatalát megelőzően. Ennek elmaradása miatt jogsértő az eljárást lezáró döntés a nyertes ajánlat vonatkozásában, ezért kérte a kérelmező az összegezés megsemmisítését a közbeszerzési eljárás 2. része tekintetében.

A kérelmező hivatkozott arra, hogy a nyertes ajánlati átalányára a becsült értékhez képest nem irreálisan alacsony, de a 2. részben ajánlatot tevők átlagárához viszonyítva 17 %-kal alacsonyabb, ami megalapozza az ár aránytalan alacsonyságának tényét.

A nyertes által az ajánlatában megajánlott aszfaltburkolatok építési egységárai pedig olyan aránytalanul alacsonyak, hogy irreális vállalatot tartalmaznak, amelyre a többi tételre megajánlott egységárak nem nyújthatnak fedezetet. Az aszfaltozásra vonatkozó ár a teljes ajánlati ár 40 %-át teszi ki.

A nyertes ajánlattevőnek ÚT-CSAPADÉKVÍZ elvezető rendszer építése tárgyú költségvetésének, a Szerencs Ipari park I. sz. tengely, Szerencs Ipari park II. sz. tengely és Szerencs Ipari park III. sz. tengely költségvetésének 34. ÚTBURKOLATOK (szállítás 10 km-ig) fejezetében az aszfaltburkolatok egységárai gazdaságilag megalapozatlanok, a kérelmező álláspontja szerint ezen az áron jelenleg Magyarországon nem lehet megvalósítani feladatot. A kérelmező álláspontját az alábbi táblázattal kívánta alátámasztani:

Aszfaltburkolat típusok a költségvetésekben	Megajánlott nettó Egységár (Anyag díj és Munka díj együtt)	Aszfaltkeverő telepi nettó lista árak		
		Swietelsky Magyarország Kft. Múcsony aszfaltkeverő telep	Strabag Általános Építő Kft. (Miskolc, Sajószigeti út aszfaltkeverő telep)	COLAS Út Zrt. Felsőzsolca aszfaltkeverő telep
AC-16 alap (33-410 tétel szám)	26.900 Ft/m ³	17.500 Ft/to	19.430 Ft/to	18.852 Ft/to
AC-16 kötés (mNM) (34-325 tétel szám)	26.900 Ft/m ³	Lista ár nincs róla, mert egyedi keveréktípus, egyedi alapanyagokkal. Egyedi ajánlatkérés esetén	Lista ár nincs róla, mert egyedi keveréktípus, egyedi alapanyagokkal. Egyedi ajánlatkérés	Lista ár nincs róla, mert egyedi keveréktípus, egyedi alapanyagokkal. Egyedi ajánlatkérés esetén

		adnak árat. Viszonyítás képpen a gyengébb, de ehhez az aszfaltípushoz hasonló AC 16 kopó (F) típus lista ára: 20.500 Ft/to.	esetén adnak árat. Viszonyítás képpen a gyengébb, de ehhez az aszfaltípushoz hasonló AC 16 kötő (F) típus lista ára: 21.000 Ft/to	adnak árat. Viszonyítás képpen a gyengébb, de ehhez az aszfaltípushoz hasonló AC 16 kötő (F) típus lista ára: 20.589 Ft/to
AC-11 kopó (F) (34-430 tétel szám)	26.900 Ft/m ³	22.000 Ft/to	23.100 Ft/to	22.395 Ft/to

A kérelmező előadta, hogy a táblázat elkészítésénél a Szerencs városához legközelebb eső aszfaltkeverő üzemeket választotta ki és mutatta be azok listaárait az aszfaltburkolatok tekintetében. Az útépítési szakmában az aszfalt burkolatok tonna és köbméter átváltási száma 2,4, vagyis 1 köbméter aszfalt 2,4 tonna súlyt jelent. Tehát az aszfaltburkolati réteg köbméteres árát - amelyet meg kellett adni az árazatlan költségvetésben - úgy kapjuk, hogy a telephelyi aszfalt eladási árait megszorozzuk 2,4-gyel. Megjegyezte a kérelmező, hogy a költségvetési anyagár képzésnél a keverőtelepi eladási árhoz hozzáadódik az aszfalt építési helyszínre szállítási költsége is, ami értelemszerűen magasabb árat jelent, mint a keverőtelepi aszfalt ár. Ezek alapján a 26.900 Ft/m³ ajánlati egységárat átváltva Forint/tonna árra (osztva azt 2,4-gyel) 11.208 Ft/to egységár értéket kapunk. Látható, hogy a nyertes ajánlattevő által megajánlott köbméteres egységárai még az aszfalt megvételéhez sem nyújtanak fedezetet, nem említve az aszfalt kivitelezés helyszínére szállításának és szakszerű bedolgozásának költségeit. Ezzel szemben a költségvetésben feltüntetett ára a teljeskörű megvalósításra kellene, hogy fedezetet nyújtson. Már ez alapján megállapítható, hogy a valóságban közel háromszor magasabb árakon lehet elvégezni tárgyi munka aszfaltburkolat építési munkáit. A kérelmező hivatkozott arra, hogy a fenti listaárakhoz képest kedvezményeket kaphatnak az ajánlattevők, viszont ezek nagyon minimális mértékűek, százalékos mértékben egyszámjegyű kedvezményekről lehet beszélni. Ilyen mértékű kedvezményekről nem lehet szó, mint ami tárgybani eljárásban a nyertes ajánlatban megjelenik. A jelenlegi koronavírus okozta körülmények sem csökkentik ilyen mértékben az árat, a kivitelezői iparág nem állt le a koronavírus miatt, továbbá a tárgybani eljárásban lévő 509 m³-es mennyiség sem olyan nagy mennyiség, ami ilyen mértékben csökkentené az aszfalt beszerzési árát.

A kérelmező előadta továbbá, hogy a nyertes ajánlattevő 2016.03.10-én alapított társaság. A rendelkezésre álló információk alapján kijelenthető, hogy a cég nem rendelkezik aszfaltkeverő berendezéssel, nem rendelkezik aszfalt beépítésére alkalmas munkagépekkel, így ő maga nem fogja tudni az aszfaltburkolat építési munkáit elvégezni. A cég közétett beszámoló adatai alapján a cég átlagos statisztikai létszáma 2019. évben 2 fő, azonban tárgyi műszaki terv szerint megvalósítandó aszfaltburkolatok szakszerű kivitelezését csak aszfaltozó géplánccal (aszfalterítő finiser, acélpalástú úthenger, gumikerekes henger, bitumen emulzió szóró gépkocsi) lehetséges megépíteni, amelynek szükséges létszáma 8-12 fő. Tehát az egységár munkadíj oldaláról is megállapítható, hogy az megalapozatlan, mivel a cég maga sem rendelkezik a megfelelő erőforrásokkal arra, hogy megalapozottan tudjon alacsonyabb munkadíjat képezni nagyobb útépítési tapasztalattal rendelkező versenytársainál, mivel megfelelő szaktudással rendelkező alvállalkozókat kell bevonnia az aszfaltburkolatok építési munkáihoz.

Műszakilag és gazdaságilag megalapozatlan ajánlati árat megajánlott céggel szerződést kötni az ajánlatkérőnek aggályos, mivel az aszfaltozási munkákra megajánlott árak nem fognak fedezetet nyújtani a valóságban elvégzendő munkára, így a 322/2015. (X.30.) Korm.rend. 32/A. §-nak megfelelő alvállalkozói kifizetés nem fog tudni megvalósulni.

A kérelmező álláspontja szerint a Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérőnek akkor is kötelessége indokolást kérni egy ajánlattevőtől, hogy ha maga az ajánlati átalányárat nem tartja kirívóan alacsonynak, viszont azon belül egy árelem aránytalanul alacsony. Ezért tárgybani közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérőnek árindokolást kellett volna kérnie az aszfaltburkolatok építési egységárai tekintetében a nyertes ajánlattevőtől, még akkor is, ha az ajánlati átalányára a nyertes ajánlattevőnek nem aránytalanul alacsony. E körben hivatkozott a Döntőbizottság D.179/19/2020. határozatára, mely kimondja, hogy nemcsak az összesített ajánlati árra, hanem annak akár egyes elemeire vonatkozóan is jogszerű az árindokolás kérés.

16. 2. kérelmi elem:

Az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelemben foglaltak elutasítása ellenére élt a Kbt. 80. § (4) bekezdés szerinti hiánypótlás, indokoláskérés lehetőségével. Az ajánlatkérőnek a vitarendezésben foglalt kérelmi elemek vonatkozásában, abban az esetben lett volna lehetősége hiánypótlással, árindokolás kéréssel élni, amennyiben a vitarendezési kérelemben megfogalmazott jogsértésekkel egyetért és azok hiánypótlással orvosolhatók. Tárgybani esetben viszont az ajánlatkérőnek nem volt célja a jogsértés orvoslása, nem ezzel a céllal adta ki az indokoláskérést, hiánypótlást, e körben azonban a Kbt. szerint nincsen helye ezen jogintézmény alkalmazásának, jogszerűtlenül élt a hiánypótlás, indokoláskérés lehetőségével, így az ajánlatkérő jogsértően járt el.

A kérelmező szerint az ajánlatkérő megsértette ezzel a Kbt. 80. § (4) bekezdését.

17. 3. kérelmi elem:

Amennyiben az ajánlatkérő által jogsértően kért indokolásadásra benyújtott nyertes ajánlattevői indokolást figyelembe vesszük és a közbeszerzési eljárás részeként kezeljük, akkor a kérelmező szerint a nyertes ajánlattevő indokolása túl általános, nem alapozza meg az aránytalanul alacsony árat. Az ajánlatkérő megsértette ezzel a Kbt. 73. § (2) bekezdését, mert a nyertes ajánlattevő által közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető, ezért a nyertes ajánlata a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján érvénytelen.

Az ajánlatkérő észrevétele

18. Az ajánlatkérő észrevételében kérte a kérelmező által fenntartott jogorvoslati kérelmi elemek elutasítását alaptalanság miatt.

19. Az 1. kérelmi elem tekintetében az ajánlatkérő fenntartotta az előzetes vitarendezési kérelem elutasításában rögzített álláspontját, mely szerint a nyertes ajánlattevő ajánlata a 2. rész tekintetében az ajánlatkérő véleménye szerint magas. A nyertes nettó ajánlati átalányára nettó 62.926.163,-Ft-tal haladta meg (+135,16%) azt az összeget, amely vállalkozói díj ellenében a tervező szerint és az ajánlatkérő szerint a kivitelezés megvalósítható, vagyis a becsült értéket. A kérelmező nettó ajánlati átalányárától a nyertes ajánlattevő ajánlati ára mindössze 9,09%-kal alacsonyabb. Az ajánlatkérő szerint ez a 9,09% nem olyan óriási különbség, ami megvalósíthatatlanná teszi a 2. rész kivitelezését.

Az ajánlatkérő szerint a nyertes ajánlattevő ajánlati ára sem a becsült értékhez, sem a beérkezett ajánlatokhoz mérten nem tekinthető kirívóan alacsonynak, így indokolást sem kellett kérnie az ajánlatkérőnek e körben.

Az ajánlatkérő álláspontja szerint a tárgybeli, a becsült értéket lényegesen meghaladó ajánlat esetében fel sem merülhet az aránytalanul alacsony ár lehetősége. Az építési beruházások, valamint az építési beruházásokhoz kapcsolódó tervezői és mérnöki szolgáltatások közbeszerzésének részletes szabályairól 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 13. §-a meghatározza, kötelező erővel előírja, hogy

„Az építési beruházás becsült értékének meghatározásakor – a Kbt. 17. § (5) bekezdésében foglaltak figyelembevételével – az ajánlatkérőnek az engedélyhez kötött építési tevékenység esetén a végleges építési engedéllyel jóváhagyott engedélyezési terv, vagy kiviteli terv vagy egyesített engedélyezési és kiviteli terv alapján, a közbeszerzés megkezdését megelőző 12 hónapnál nem régebben készült – szükség esetén a közbeszerzési eljárás megkezdésének időpontjára aktualizált – költségvetést kell irányadónak tekinteni, amely tartalmazza az építési beruházással kapcsolatban felmerülő valamennyi szükséges munkatételt.”

Az ajánlatkérő a fenti előírás szerinti költségvetést elkészítette, amely alapján a beruházás becsült értéke megállapításra került. Az ajánlatkérő meggyőződése szerint a tervezői költségvetés végösszege, azaz az eljárás becsült értéke elegendő vállalkozói díj a közbeszerzési eljárás 2. része megvalósítására.

Az ajánlatkérő hangsúlyozta, hogy nem köteles az ajánlati ár egyes elemeire áringoklást kérni átalányár esetén, amikor jól látható, hogy az össz vállalási árból a kivitelezés megvalósítható. Az ajánlatkérő megítélése szerint egy átalánydíjas szerződésnél nincs jelentősége egy-egy esetleg alulárzottabb tételnek, hiszen az átalánydíjas szerződés alapján a teljes feladatot kell az átalánydíj ellenében megvalósítani a kivitelezőnek. A kérelmező a teljes költségvetésből kiemelt egy tételt, az aszfaltburkolatok egységárait és arra alapozva feltételezi, hogy a teljes költségvetés nem lehet reális. Erre (is) alapozva az ajánlatkérő nem tartja alaposnak a kérelemben egyoldalúan kiemelt tételre alapított álláspontot. Az ajánlatkérő a Kbt. 69. § (1) bekezdésben előírtaknak eleget tett a bírálat során.

Az ajánlatkérő előadta, hogy a kérelmező által hivatkozott D.179/19/2020. határozat jelen eljárásra nem releváns, egyrészt mert az más beszerzési tárgyra (szolgáltatás megrendelésre) vonatkozik, másrészt az ott vizsgált értékelési szempontok és azok tartalma nem hasonlítható össze a jelen építési beruházás tárgyával és értékelési rendszerével.

20. A 2. kérelmi elem tekintetében az ajánlatkérő hivatkozott arra, hogy nem sértette meg eljárása során a Kbt. 80. § (4) bekezdésben foglaltakat. Az előzetes vitarendezési kérelem a Kbt. előírásainak megfelelően, határidőben megismertetésre került az eljárás szereplőivel és határidőben elutasította az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelmet.

Az ajánlatkérő rögzítette, hogy a hiánypótlást nem mint „az eljárás szabályai szerint erre már nem lenne lehetőség, ha az eljárásban történt törvénysértés ezen eljárási cselekmények útján orvosolható” kritériumnak megfelelő hiánypótlásként írta ki, hanem amint hangsúlyozta, meggyőződése szerint az ajánlat szabályos és érvényes volt, a hiánypótlásra nem az előzetes vitarendezés elutasíthatósága, illetve az ajánlat érvényessé tétele érdekében került sor, hanem mindössze szerette volna meggyőzni a kérelmezőt, hogy nincs igaza és elkerülni a jogvitát.

A Kbt. 80. §-a nem tiltja, hogy a hiánypótlás az előzetes vitarendezési kérelem elutasítása után kerüljön kiírásra.

Az ajánlatkérő előadta továbbá, hogy a hiánypótlás, indokolásadásra való felhívás nem volt szükséges a nyertes ajánlat érvényességéhez, így ha mégis érvénytelen hiánypótlás lett volna, akkor sem lenne érvénytelen a nyertes ajánlata.

21. A 3. kérelmi elem kapcsán előadta az ajánlatkérő, hogy a becsült érték megállapítását szolgáló költségvetés, a beérkezett ajánlatok tartalmának (költségvetésének) vizsgálata alapján sem, és a későbbiekben bekért dokumentumok, indokolások összessége alapján sem merült fel kétsége, hogy a kérelmező által kifogásolt nyertes ajánlat olyan lehetetlen, vagy irreális vállalás, amely miatt az ajánlat érvényteleníthető lenne. Az ajánlatkérő szerint a nyertes ajánlat érvényes, indokolása megfelelő, az ajánlatkérőben nem merült fel a gazdaságilag megalapozatlanság kérdése a rendelkezésre álló dokumentumok alapján.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

22. A jogorvoslati eljárásban a tárgybani közbeszerzési eljárás megkezdésének időpontjában, 2020. június 2. napján hatályos közbeszerzési szabályokat kell alkalmazni.

23. A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem 1. kérelmi eleme nyomán azt vizsgálta, hogy tárgybani esetben a nyertes ajánlattevő ajánlati átalányára aránytalanul alacsony-e és erre tekintettel áll-e fenn az ajánlatkérőnek indokoláskérési kötelezettsége a nyertes ajánlattevő felé a Kbt. 72. § (1) bekezdése szerint. Továbbá azt vizsgálta a Döntőbizottság, hogy egy aránytalanul alacsony áru ajánlati árelem esetén köteles-e az ajánlatkérő indokolást kérni az ajánlattevőtől abban az esetben, ha egyébként az ajánlattevő ajánlati átalányára nem minősül aránytalanul alacsonynak.

24. E körben a Döntőbizottság döntése meghozatala során az alábbi rendelkezésekre volt alapvetően figyelemmel.

A Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontja szerint:

Az ajánlatkérő a Harmadik rész hatálya alá tartozó közbeszerzés megvalósításakor választása szerint

b) e törvény Második Részében meghatározott szabályok szerint jár el a 114-116. §-ban foglalt eltérésekkel.

A Kbt. 69. § (1) - (3) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71-72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni. Az ajánlatkérő az egységes európai közbeszerzési dokumentum szerinti nyilatkozattal egyidejűleg – több szakaszból álló eljárásban a részvételi szakaszban – ellenőrzi a nyilatkozatban feltüntetett, a (11) bekezdés szerint elérhető adatbázisok adatait is.

(3) A (2) bekezdésben foglaltak alapján megfelelőnek talált ajánlatokat az ajánlatkérő az értékelési szempontok szerint értékeli.

A Kbt. 72. § (1) - (3) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni, és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.

(2) Az ajánlatkérő figyelembe veheti az olyan objektív alapú indokolást, amely különösen

a) a gyártási folyamat, az építési beruházás vagy a szolgáltatásnyújtás módszerének gazdaságosságára,

b) a választott műszaki megoldásra,

c) a teljesítésnek az ajánlattevő számára kivételesen előnyös körülményeire,

d) az ajánlattevő által ajánlott áru, építési beruházás vagy szolgáltatás eredetiségére,

e) a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek való megfelelésre, vagy

f) az ajánlattevőnek állami támogatások megszerzésére való lehetőségére vonatkozik.

(3) Az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez – ha az elfogadhatóság kétséges – további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

A Kbt. 73. § (2) bekezdése szerint:

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz [72. §].

25. Az ajánlatkérőnek a feladata a közbeszerzési eljárásban benyújtott ajánlatok bírálata. A bírálat magában foglalja az ajánlatok teljes körű átvizsgálását. Ezen bírálati folyamat során az ajánlatkérő szükség szerint különböző bírálati cselekményeket tehet, illetve kell megtennie az adott közbeszerzési eljárás jellemzőit és az ajánlatokat figyelembe véve, ilyenek – egyebek mellett – a hiánypótlás, felvilágosításkérés, aránytalanul alacsony ár vagy vállalás esetén a vállalás megalapozottságáról, teljesíthetőségéről való meggyőződés, ennek körében indokolást kér, illetve kiegészítő indokolást kérhet az ajánlatkérő. Ezen jogintézmények alkalmazási szabályait a Kbt. rögzíti. A bírálati folyamat végén, annak eredményeképpen jut el az ajánlatkérő annak megállapításához, hogy egy ajánlat érvényes, vagy valamely Kbt.-ben foglalt okból érvénytelen.

26. A Kbt. 72. § (1) bekezdése rögzíti, hogy az ajánlatkérő indokolást köteles kérni az ajánlattevőtől, amennyiben megállapítja, hogy az értékelési szempontként figyelembe vett ajánlati ár aránytalanul alacsony összeget tartalmaz, vagy annak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tartalmaz aránytalanul alacsony összeget.

27. A Kbt. tehát abban az esetben teszi az ajánlatkérő kötelezettségévé az indokoláskérést az ajánlattevőtől, amikor kifejezetten az értékelési szempontként megjelölt ajánlati ár aránytalanul alacsony mértékű vagy annak azon árelemei tekintetében, melyek önállóan értékelésre kerülnek a közbeszerzési eljárásban és aránytalanul alacsonyak.

28. Tárgybani ügyben az ajánlatkérő bírálati, értékelési részszerzőpontként az egyösszegű, átalány ajánlati árat jelölte meg az ajánlati felhívásban, dokumentációban, így az átalány ajánlati árak vizsgálata tartozik az ajánlatkérő kötelezettségei közé és annak aránytalanul alacsonynak való értékelését követően köteles indokolásadásra felhívni az ajánlattevőt. További árelemet nem tett az ajánlatkérő az értékelés részévé, önállóan értékelésre nem került egyéb árelem.

29. A Döntőbizottság a fentiek szerint a jogorvoslati kérelem nyomán megvizsgálta, hogy az értékelési részszerzőpontként meghatározott átalány ajánlati ára a nyertes ajánlattevőnek aránytalanul alacsonynak minősül-e, melyre figyelemmel az ajánlatkérőnek fennállt-e ezen átalány ajánlati ár tekintetében indokoláskérési kötelezettsége a nyertes ajánlattevő felé.

30. A Kbt. rendelkezései nem határozzák meg konkrétan az aránytalanul alacsony ellenszolgáltatás fogalmát, egy ajánlati ár aránytalanul alacsony voltának megállapítása, vizsgálata során a szerződés tárgyára, a becsült érték meghatározásakor figyelembe vett adatokra, valamint a piaci viszonyokra, a közbeszerzési eljárásban beérkezett ajánlatokra tudunk támaszkodni.

31. A jogalkotó nem önmagában alacsony ellenszolgáltatást, hanem hangsúlyos jelzőt alkalmazva „aránytalanul” alacsony ellenszolgáltatást határozott meg.

32. A Döntőbizottság tehát tárgybani ügyben a nyertes ajánlattevő átalány ajánlati árának aránytalanul alacsony voltának megítélésekor figyelemmel volt tárgybani építési beruházás kapcsán a 2020. májusában készült tervezői költségbecslésre és az az alapján megállapított becsült értékre. Ennek kapcsán a Döntőbizottság megállapította, hogy a nyertes ajánlattevő ajánlati átalányára 241.879.194.-Ft volt, mely a becsült értéket (178.953.031.-Ft) jóval meghaladta.

A Döntőbizottság figyelemmel volt tárgybani közbeszerzési eljárásban benyújtott 7 ajánlattevő ajánlati átalányára is. A Döntőbizottság azokat figyelembe véve megállapította, hogy a nyertes ajánlatot követő legkedvezőbb ajánlati árat ajánló kérelmező ajánlati árához képest 9 %-kal volt alacsonyabb a nyertes ajánlattevő átalányára, míg a közbeszerzési eljárásban ajánlatot adó 7 ajánlattevő ajánlati árának átlagához képest pedig a Döntőbizottság számítása szerint 15%-kal volt alacsonyabb a nyertes ajánlata.

A Döntőbizottság ezen 15 %-os mértéket nem ítélte olyan mértékűnek, mely megalapozná a nyertes ajánlattevő ajánlati árának aránytalanul alacsony mivoltát, a nyertes ajánlattevő ajánlata alacsonyabb a többi ajánlattevő ajánlati áránál, azonban az aránytalanul alacsonyabb mértéket nem éri el a nyertes ajánlati átalányára.

33. A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy a nyertes értékelési részszerzőpontként megjelölt ajánlati átalány ára nem minősül aránytalanul alacsonynak, ezért e körben az ajánlatkérőt indokoláskérési kötelezettség nem terhelte.

34. A Döntőbizottság a fentieket követően vizsgálta a kérelmező jogorvoslati kérelmében előadottak szerint azt is, hogy az ajánlati ár egy árelemének, tárgybani esetben az aszfaltburkolatok építési egységárainak aránytalanul alacsony volta esetén köteles lett volna-e az ajánlatkérő indokolást kérni a nyertes ajánlattevőtől abban az esetben, ha az ajánlati átalány ár nem aránytalanul alacsony.

35. E körben a Döntőbizottság a fentiekben, a Kbt. 72. § (1) bekezdésében foglalt előírás értelmezése kapcsán rögzítettekre utal vissza, mely szerint a Kbt. kifejezetten valamely

önállóan értékelésre kerülő aránytalanul alacsony árelem tekintetében ír elő indokoláskérési kötelezettséget az ajánlatkérő részére az értékelési szempontként figyelembe vett ajánlati áron túlmenően. Mivel tárgyban közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő előírásai szerint az aszfaltburkolatok építési egységárai önállóan nem kerültek értékelésre, így e körben az ajánlatkérő a Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján nem volt köteles ezen árelem aránytalanul alacsony volta tekintetében indokolást kérni a nyertes ajánlattevőtől.

36. A Döntőbizottság rögzíti a kérelmező által a jogorvoslati kérelmében hivatkozott D.179/19/2020. számú határozat kapcsán, hogy azon határozatban a Döntőbizottság nem tett olyan megállapítást, hogy nemcsak az összesített ajánlati ár, hanem annak egyes árelemeire vonatkozóan is jogszerű az árindokoláskérés. A Döntőbizottság azon határozatában az ajánlatkérő által aránytalanul alacsonynak értékelt, értékelési résszempontként megjelölt ajánlati ár tekintetében kért indokolásadásra való felhívásra benyújtott ajánlattevői indokolásokban foglaltakat vizsgálta, hogy megalapozza-e, alátámasztja-e az ajánlattevő indokolásaiban előadottak az aránytalanul alacsony ajánlati árát. A Döntőbizottság D.179/19/2020. számú határozata tehát teljesen más tényállás mellett született, mint tárgyban ügy, azon ügyben az ajánlati ár aránytalanul alacsony volta és az ajánlatkérői indokoláskérés nem volt vitatott, csak az ajánlattevő által benyújtott indokolásokban foglaltak megalapozottsága.

37. A Döntőbizottság ezért a fentiekben kifejtettekre tekintettel az 1. kérelmi elem vonatkozásában a jogorvoslati kérelmet elutasította.

38. A Döntőbizottság a 2. és 3. kérelmi elem nyomán azt vizsgálta, hogy az ajánlatkérő tárgyban ügyben a Kbt. 80. § (4) bekezdésében előírtakat megfelelően alkalmazta-e, jogosult-e az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelem elutasítása és azon álláspont fenntartása ellenére élni az árindokolás kérés jogintézményével úgy, hogy a bírálati szakaszt lezárta és azt az ajánlatkérő az indokoláskérés alkalmazásával sem nyitja meg. Majd ennek függvényében a benyújtott árindokolásban foglaltakat lehet-e értékelni.

39. A Kbt. 80. § (4) bekezdése szerint az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelem megérkezésétől számított három munkanapon belül akkor is jogosult egy alkalommal az ajánlattevőket vagy a részvételre jelentkezőket három munkanapos határidővel hiánypótlás [71. §], felvilágosítás [71. §] vagy indokolás [72. §] benyújtására felhívni, ha az eljárás szabályai szerint erre már nem lenne lehetőség, ha az eljárásban történt törvénysértés ezen eljárási cselekmények útján orvosolható. Ebben az esetben az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelem benyújtásáról a hiánypótlási felhívás, a felvilágosítás vagy indokolás kérésének megküldésével egyidejűleg, míg a kérelemre adott válaszáról a kérelem megérkezésétől számított hét munkanapon belül tájékoztatja a kérelmezőt és az ajánlattevőket vagy a részvételre jelentkezőket.

40. A Kbt. 80. § (4) bekezdésben rögzítettek az ajánlatkérő számára egy kivételes lehetőséget biztosítanak, mégpedig azt, hogy ha a közbeszerzési eljárásban, az ajánlatok bírálati szakaszában valamely eljárási cselekmény elvégzését az ajánlatkérő elmulasztotta, akkor megengedi az eljárást lezáró döntést követően is bizonyos eljárási cselekmények elvégzését az ajánlatkérő részére, ha úgy ítéli meg, hogy az előzetes vitarendezési kérelemben megjelölt feltételezett törvénysértés ezzel korrigálható. Az ajánlatkérő az eljárásban történt törvénysértést jogosult orvosolni a hiánypótlás, felvilágosítás-kérés, illetve indokolás-kérés jogintézményével. Ezen eljárási cselekmények végzésére az ajánlatkérőnek már nem lenne lehetősége a bírálat lezárultával és az eljárást lezáró döntés meghozatalát követően. Ez nem

egy szabadon, feltételektől függetlenül alkalmazható lehetősége az ajánlatkérőnek, hanem ezen jogintézmény rendeltetésének megfelelő esetekben alkalmazható, kifejezetten akkor, amikor az ajánlatkérő az esetleges jogsértését korrigálja. Ezen közbeszerzési jogintézmény célját a jogalkotó akként határozta meg, hogy ennek a segítségével az esetleges törvénysértések orvosolhatóak legyenek, az ajánlatkérő számára újra megnyílik a bírálathatósága, hogy megalapozott eljárást lezáró döntést hozzon, amelynek következtében a közbeszerzési eljárások eredményessége hatékonyabban biztosítható. Ezen célnak, szándéknak a hiányában a Kbt. 80. § (4) bekezdése szerinti jogintézmény nem alkalmazható. Ezen jogintézmény helyes alkalmazásának azért is van jelentősége, mert majd ehhez igazodik a jogorvoslatra nyitva álló határidő megnyílása.

41. Tárgybani esetben az ajánlatkérő a kérelmező előzetes vitarendezési kérelmét elutasította, majd azon elutasító álláspontját fenntartva, jogsértés orvoslására irányuló szándék hiányában alkalmazta a Kbt. 80. § (4) bekezdésben előírt jogintézményt, árándokolást kért a nyertes ajánlattevőtől. A bírálati szakaszt azonban nem nyitotta meg, így az nem jogsértés orvoslására irányult. Erre tekintettel a Döntőbizottság álláspontja szerint az ajánlatkérő jogsértően, a törvény által előírt feltételek fennálltán hiányában alkalmazta a Kbt. 80. § (4) bekezdését, ezen jogszabályhelyre hivatkozással jogsértően hívta fel a nyertes ajánlattevőt árándokolás benyújtására. Ezért a nyertes ajánlattevő árándokolása sem értékelhető, vehető figyelembe ezen jogsértő előzményt figyelembe véve.

42. A Döntőbizottság ezért a fentiekre tekintettel a 2. és 3. kérelmi elem tekintetében megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 80. § (4) bekezdését.

43. A Döntőbizottság a kérelmező által visszavont két kérelmi elem tekintetében pedig megszüntette a jogorvoslati eljárást.

A Kbt. 151. § (7) bekezdése szerint a kérelmező az eljárás megindítására irányuló kérelmét vagy annak egyes kérelmi elemeit az érdemi határozat [165. §] meghozataláig visszavonhatja.

A Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 47. § (1) bekezdés e) pontja szerint a hatóság az eljárást megszünteti, ha az eljárás kérelemre indult, és valamennyi kérelmező ügyfél kérelmét visszavonta, illetve ahhoz az ellenérdekű ügyfelek az ellenérdekű ügyféllel szemben, kérelemre indított eljárásban (a továbbiakban: jogvita eljárás) hozzájárultak, és az eljárás hivatalból nem folytatható.

A Döntőbizottság a fentiekre tekintettel a jogorvoslati eljárást a Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Ákr. 47. § (1) bekezdés e) pontja alapján – a Kbt. 151. § (7) bekezdésére tekintettel – a kérelmező által visszavont két kérelmi elem tekintetében megszüntette.

44. A Döntőbizottság tehát a jogorvoslati eljárásában a Kbt. 145. § (2) bekezdése szerinti hatáskörében eljárva az alaptalan 1. kérelmi elemet a Kbt. 165. § (2) bekezdés a) pontja alapján elutasította, a 2. és 3. kérelmi elem tekintetében a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján megállapította a jogsértés megtörténtét és megsemmisítette az ajánlatkérő 2020. augusztus 12-én a nyertes ajánlattevő felé kibocsátott hiánypótlási felhívás 5. pontjában szereplő indokolásadásra való felhívását és az e vonatkozásban azt követően hozott döntéseit a közbeszerzési eljárás 2. része tekintetében, továbbá a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerint a rendelkező részben foglalt mértékű bírságot szabott ki. A kérelem két további kérelmi eleme tekintetében a jogorvoslati eljárást a Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint

alkalmazandó Ákr. 47. § (1) bekezdés e) pontja alapján a Kbt. 151. § (7) bekezdésére tekintettel megszüntette.

45. A Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerint, amennyiben a Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg, bírságot szabhat ki a jogsértő szervezettel vagy személlyel, valamint a jogsértésért felelős személlyel vagy a szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben.

A Kbt. 165. § (5) bekezdés értelmében ha a kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben előzetes vitarendezést kérelmeztek és az ajánlatkérő a jogsértéssel kapcsolatban álláspontját megküldte, de egyéb intézkedést nem tett, ezen jogsértés tekintetében a (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege - a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 15%-a.

A Kbt. 165. § (11) bekezdés értelmében a Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének – továbbá a 62. § (1) bekezdés q) pont szerinti jogsértés megállapítása esetén az eltiltás időtartamának – megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
- b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
- c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
- d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
- e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot, f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi. A bírság összegének és az eltiltás időtartamának megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

46. A Döntőbizottság jelen esetben további jogkövetkezményként bírság kiszabását indokoltnak tartotta, mivel az ajánlatkérő nem megfelelően alkalmazta a Kbt. 80. § (4) bekezdésében foglalt jogintézményt, zavart keltve ezzel az ajánlattevőkben. A Döntőbizottság a bírság összegére vonatkozó döntése során a jogsértés súlyán túl figyelemmel volt a közbeszerzési eljárás tárgyára, értékére, valamint értékelte azt a körülményt, hogy a jogsértés reparálható, és a jogsértés a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre nem volt közvetlen befolyással. A Döntőbizottság figyelembe vette, hogy a közbeszerzés támogatásból valósult meg, így a jogsértéshez a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat. A Döntőbizottság az eset összes körülményét figyelembe véve a fenti szempontok mérlegelését követően a rendelkező részben meghatározott alacsonyabb összegű bírságot tartotta indokoltnak.

47. A Döntőbizottság a Kbt. 151. § (9)-(10) bekezdései szerint és az Ákr. 126. § (2) bekezdése értelmében rendelkezett a megfizetett igazgatási szolgáltatási díjról. Ha a kérelmező jogorvoslati kérelmében több jogsértés megállapítását is kérte, de a Döntőbizottság az ügy érdemében hozott határozatában a kérelemnek csak részben ad helyt, az igazgatási szolgáltatási díjnak a Közbeszerzési Hatóság (2) bekezdés szerinti saját bevételével csökkentett részét az alapos és alaptalan kérelmek arányának figyelembevételével téríti vissza. A kérelmező által megfizetett 1.118.456.-Ft igazgatási szolgáltatási díjból a Hatóság bevételével (300.000.-Ft) csökkentett összeget egy alaptalan és kettő alapos kérelmi elem

arányának figyelembevételével rendelte visszatéríteni a Döntőbizottság kérelmező részére. A visszavont kérelmi elemek tekintetében az igazgatási szolgáltatási díj visszajár a kérelmező részére a Kbt. 151. § (8) bekezdése alapján.

48. A határozat nem érdemi (megszüntető) rendelkezése(i) elleni önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 114. § (1) bekezdésére tekintettel a Kbt. 169. § (1) bekezdése, a határozat érdemi rendelkezése(i) közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpont szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselet a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2020. október 12.

Hubáné Dr. Szabó Ágnes sk.
közbeszerzési biztos

Berekméri Ágnes sk.
közbeszerzési biztos

Dr. Szvetnik Ágnes sk.
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Tóth Zoltánné
titkárságvezető

Kapják:

1. Bartók Ágnes felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó
2. dr. Szabó Tamás László felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó
3. Közbeszerzési Hatóság Titkársága
4. Miniszterelnökség